

23.4.2020 Naisten Valmiusliiton lausunto

Parlamentaarinen työryhmä

Asia: VN/1387/2020-PLM-8

NAISTEN VALMIUSLIITTO RY: N (NVL) LAUSUNTO PARLAMENTAARISELLE TYÖRYHMÄLLE

Naisten Valmiusliitto ry:n hallitus on päättänyt kokouksessaan 23.4. antaa seuraavan lausunnon Parlamentaariselle työryhmälle maanpuolustusvelvollisuuden, asevelvollisuuden (ml. siviilipalvelus) ja naisten vapaaehtoisen asepalveluksen nykytilan vahvuuksista ja heikkouksista sekä kehittämistarpeista perusteluineen.

Nykytilan vahvuudet:

- Puolustusvoimat saavat tarvitsemansa koulutettavat ja Suomessa on laaja reservi yleisen asevelvollisuuden ansiosta.
- Naisilla on mahdollisuus valita, haluavatko suorittaa vapaaehtoisen asepalveluksen ja heillä on myös mahdollisuus keskeyttää palvelus 45 vrk:n jälkeen ilman erillistä syytä.
- Yleinen asevelvollisuus on kansantaloudellisesti edullisempi vaihtoehto.
- Kutsuntatarkastukset mahdollistavat koko ikäluokan tavoittamisen miesten osalta.
- Maanpuolustustahto ja puolustusvoimien arvostus on hyvällä tasolla.
- Suomalaisilla naisilla halu toimia yhdessä miesten rinnalla erilaisissa kriiseissä.

Nykytilan heikkoudet

- Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta ohjaa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen valtion tuen käyttöä sotilaallisia valmiuksia palvelemaan koulutukseen, eikä huomioi riittävästi naisille suunnattua kokonaismaanpuolustusta palvelevaa koulutusta.
- Nykyinen toimintamalli perustuu sotilaallisiin uhkakuviin, eikä huomioi mahdollisia äkillisiä ja pitkäkestoisia uusia ei-sotilaallisia uhkakuvia, kuten viruspandemia.
- Siviilipalvelus ei tuota selkeää osaamista viranomaisten avuksi kriisi- ja poikkeusoloihin. Siviilipalveluksen tulisi tähdätä selkeämmin yhteiskuntaa hyödyntäviin valmiuksiin.
- Siviilipalveluksen suorittaneista ja heidän tehtävistään ei ole rekisteriä.
- Yhdenvertaisuus naisten ja miesten välillä ei toteudu, sillä asepalvelus tarjoaa tärkeää turvallisuus- ja johtamisosaamista.
- Yleiset kutsunnat ovat vain miehille, jolloin naiset eivät saa tietoa asepalveluksen mahdollisuuksista ja sen sisällöstä. Vastaavasti yhteiskunta ei tavoita kutsuntaikäisiä naisia, kun he eivät ole yleisten kutsuntojen piirissä.
- Naisten tietotaito puolustusvoimista ja turvallisuuspolitiikasta jää omalle vastuulle. Naisten tietoisuus laajasta maanpuolustuksen sisällöstä jää alhaiseksi.
- Naisten sotilaallisesta koulutuksesta ei ole koottua tietoa.
- Miehillä ei ole samaa valinnanvapautta kuin naisilla.

Kehittämistarpeet

- Kutsuntojen laajentaminen saman ikäryhmän naisiin ja nykymuotoisten kutsuntojen sisällön arviointi.
- Naisten maanpuolustustahtoa, osaamista ja resursseja ei hyödynnetä riittävästi.
- Maanpuolustus- ja turvallisuustyötä tekevillä järjestöillä on paljon olemassa olevaa koulutusta, jota ei hyödynnetä tällä hetkellä.

14.4.2020

- Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta tulee tarjota naisille samat mahdollisuudet kuin asevelvollisuuden suorittaneille.
- Samassa yhteydessä tulee selvittää myös vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekevien naisten sosiaalis-taloudellinen asema, sillä vapaaehtoiset naiset osallistuvat tällä hetkellä kaikkiin koulutuksiin /harjoituksiin omalla ajalla ja kustannuksella.
- Puolustusvoimissa on myös aseettomia tehtäviä, joihin voitaisiin kouluttaa osa naisista.
- Kansalaisjärjestöjen osaamista ei ole huomioitu siviilipalveluksessa riittävän kattavasti.

Yhteenvetona

On hyvä, että parlamentaarinen työryhmä pyytää lausuntoja eri toimijoilta työnsä tueksi. Naisten Valmiusliitto ry ehdottaa, että maanpuolustuksen ja kokonaisturvallisuuden parissa toimivat järjestöt perustavat yhdessä järjestötyöryhmän parlamentaarisen työryhmän tueksi. Järjestöjen näkemykset saataisiin koordinoitummin ja nopeammin parlamentaarisen työryhmän tueksi. Tämä ratkaisu tukisi samalla järjestöjen verkostoitumista ja käytännön yhteistoimintaa sekä yhteisen tilannekuvan rakentamista.

Naisten Valmiusliitto ry on jo joulukuussa vuonna 2000 yhdessä Sotilaskotiliitto ry:n kanssa ensimmäisen kerran esittänyt valtakunnallisen varaamisrekisterin perustamista, johon koottaisiin kaikki kokonaisturvallisuuteen kouluttautuneiden naisten tiedot ja heidän osaamisalueensa.

Tämä toive on tuotu tiedoksi sekä puolustus- että sisäministeriölle useita kertoja, mutta sen edistämiseksi ei ole tehty missään vaiheessa toimenpiteitä. Tämän selvittäminen tässä työryhmässä vaikuttaisi perustellulta, kun kansalaispalveluksenkin toteutumista mietitään.

Lisäksi Naisten Valmiusliitto ry toivoo, että työryhmä selvittää mahdollisuutta siihen, että kansalaispalvelus koskettaa kaikkia niitä, jotka eivät osallistu varusmiespalvelukseen. Perustuslain 127 § mukaan jokainen kansalainen on velvollinen osallistumaan isänmaan puolustamiseen tai avustamaan sitä sen mukaan kuin laissa säädetään.

Lisätietoja:

Pääsihteeri Kaarina Suhonen, kaarina.suhonen@naistenvalmiusliitto.fi, puh. 040 5611655.

NAISTEN VALMIUSLIITTO RY (NVL)

Anne Holmlund

Puheenjohtaja

Kaarina Suhonen

Pääsihteeri